

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE – priloga 3

ime protokola **SODELOVANJE PRI UVAJANJU OSREDNJEGA VENSKEGA KATETRA (OVK) ZA HEMODIALIZO**
MOŽNE NEGOVALNE DIAGNOZE PRI OSKRBI OVK ZA HEMODIALIZO

koda **20.19**

Negovalna diagnoza je sestavni del v procesnem pristopu zdravstvene nege. Je klinično mnenje o posamezniku, družini ali skupnosti in njihovih odzivih na aktualne in potencialne probleme zdravja v življenjskem procesu (Severnoameriška zveza za diagnosticiranje zdravstvene nege NANDA International - formerly the North American Nursing Diagnosis Association). Oblikuje se lahko na različne načine. Z ugotovitvijo medicinska sestra, ki ima potrebno znanje, spretnosti in izkušnje, izraža pacientovo težavo z zdravjem s tistega vidika zdravstvene nege, ki je njena neodvisna vloga in je osnova za načrtovanje zdravstvene nege in doseganje realnih ciljev, za katere je odgovorna.

NEVARNOST ZA OKUŽBO – 004 (1986, 2010, 2013; LOE 2.1) (Zvišana možnost poškodbe tkiva/infekcije ob mestu izstopišča dializnega katetra in nastanka katetrse seapse)	
DEFINICIJA	<ul style="list-style-type: none">- Dovzetnost za vdor in razmnoževanje patogenih organizmov, ki bi lahko ogrozilo zdravje (zaradi poškodbe tkiva ali neustreznega ravnanja z dializnim katetrom pacienta ali zdravstvenega osebja in posledično nastanek katetrse seapse).
VZROKI, DEJAVNIKI TVEGANJA	<ul style="list-style-type: none">- Nezadostno znanje o izogibanju izpostavljenosti škodljivim dejavnikom,- neustrezne preveze dializnega katetra (neupoštevanje standarda),- neustrezna higiena pacienta,- neustrezno ravnanje pacienta z dializnim katetrom,- znižanje hemoglobina.
SIMPTOMI, ZNAKI	<ul style="list-style-type: none">- Rdečina ob izstopišču dializnega katetra,- rdečina ob pritrjenem šivu,- šivi niso več pritrjeni,

priloga - NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

	<ul style="list-style-type: none">- gnojni izcedek ob izstopišču dializnega katetra,- povišani vnetni parametri,- mrzlica,- povišana telesna temperatura,- neustrezno ravnanje pacienta z dializnim katetrom zaradi neznanja,- neustrezno ravnanje pacienta z dializnim katetrom zaradi zmedenosti.
CILJI ZN	<ul style="list-style-type: none">- Pacient ne bo imel infekcije izstopišča dializnega katetra.- Pacient bo imel ustrezno znanje o ravnanju z dializnim katetrom po vstavitvi.- Pacient bo upošteval navodila zdravstvenega osebja o ravnanju z dializnim katetrom po vstavitvi.- Pacient ne bo imel katetrške sepse.- Pacient bo ustrezno higiensko urejen.
NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE ZN	<ul style="list-style-type: none">- Vnesti datum vstavitve dializnega katetra oz. vstavitve drugih venskih dostopov.- Pri posameznem venskem dostopu moramo dokumentirati vsako prevezo in spremembe, ki smo jih zaznali pri izvajanju posega.- Opazovati spremembe izstopišča dializnega katetra in okolico na 8 ur.- Nadzorovati pritrjenost šivov in okolico šivov na 8 ur.- Nemobilnemu in delno mobilnemu pacientu opraviti anogenitalno nego po vsakem odvajanju, če ni odvajal pa enkrat na dan (če je dializni kateter vstavljen ingvinalno).- Mobilnemu pacientu dati navodila o izvajanju ustrezne osebne higiene.- Po standardu ustanove opraviti prevezo dializnega katetra in dodatno po naročilu zdravnika.- Dvakrat na dan izmeriti telesno temperaturo in dodatno po naročilu zdravnika.- Enkrat na dan opraviti posteljno kopel in dodatno po potrebi ob povišani telesni temperaturi.- Takoj obvestiti zdravnika v primeru:<ul style="list-style-type: none">o gnojnega izcedka,o rdečine ob izstopišču dializnega katetra,

priloga - NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

	<ul style="list-style-type: none">○ povišane telesne temperature,○ mrzlice,○ vnetih šivov,○ nepritrjenih šivov.
VREDNOTENJE ZN	<ul style="list-style-type: none">- Pacient nima infekcije izstopišča dializnega katetra.- Pacient ima ustrezno znanje o ravnanju z dializnim katetrom po vstavitvi.- Pacient upošteva navodila zdravstvenega osebja o ravnanju z dializnim katetrom po vstavitvi.- Pacient nima katetske sepse.- Pacient je ustrezno higiensko urejen.

Literatura:

- Herdman, T. H. & Kamitsuro, S. 2015. *Negovalne diagnoze NANDA International: definicije in klasifikacija 2015-2017*. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije., pp. 379.
- Gordon, M., 2006. *Negovalne diagnoze - priročnik*. Maribor: Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca, Kolaborativni center SZO za primarno zdravstveno nego.
- Grmek Košnik, I., Hvalič Touzery, S. & Skela Savič, B. 2013. Okužbe povezane z zdravstvom. In: Z. Kramar, eds. *Preprečevanje okužb OVK- oskrba katetrov: zbornik prispevkov z recenzijo. 4. simpozij Katedre za temeljne vede, 15. oktober, 2013*. Jesenice: Visoka šola za zdravstveno nego, pp. 75-81.
- Rep, M. 2017. Okužbe in ukrepi pri pacientih z akutno in kronično ledvično odpovedjo. In: M. Rep, ed. *Smernice in strokovne podlage za preprečevanje nastanka okužb osrednjih žilnih katetrov: zbornik predavanj z recenzijo. Ljubljana, 22. september 2017*. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije- Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nefrologiji, dializi in transplantacij, pp. 25-31.